

LISA Maaelu Teadmuskeskuse akrediteerimistunnistusele nr L003

ANNEX to the accreditation certificate No **L003** Centre of Estonian Rural Research and Knowledge

1. Akrediteerimisulatus on:

Accreditation scope is:

1.1 Üksus: Agrokeemia valdkond

Unit: Department of agrochemistry

Keemiliste analüüside valdkonnas

In the field of chemical analysis

Jrk nr No.	Määratav näitaja Parameter	Uuritav materjal Tested material	Meetod* ¹ Method* ¹
Elektrokeemiline määramine / Electrochemical test			
1	pH elektrokeemilisel meetodil <i>Determination of pH</i>	Muld <i>Soil</i>	ISO 10390:2021
		Mineraalväetis <i>Mineral fertilizer</i>	2003/2003 EC Annex III, Method 4
Tiitrimeetria / Titrimetry			
2	Kjeldahli kogulämmastik <i>Total nitrogen</i>	Muld <i>Soil</i>	ISO 11261:1995
3		Orgaaniline väetis (sõnnik, läga, kompost)	TJ AKL-V12
4	Kloriidid orgaanilise aine puudumise korral <i>Chlorides in the absence of organic material</i>	Mineraalväetis <i>Mineral fertilizer</i>	EVS-EN 16195:2012
5	Neutraliseerimisvõime <i>Neutralizing value</i>	Lubiväetised <i>Liming materials</i>	EVS EN 12945:2014 +A1:2016
6	Ammooniumlämmastik <i>Ammoniacal nitrogen</i>	Mineraalväetis <i>Mineral fertilizer</i>	EVS-EN 15475:2009
7	Ammoonium- ja nitraatlämmastik Devarda järgi <i>Nitric and ammoniacal nitrogen according to Devarda</i>		EVS-EN 15476:2009
8	Kogulämmastik karbamiidis <i>Total nitrogen in urea</i>		EVS-EN 15478:2009
Gravimeetria / Gravimetry			
9	Fosfor gravimeetrilisel kinoliin- fosfomolübdfaatmeetodil <i>Phosphorus. Gravimetric method using quinoline- phosphomolybdate</i>	Mineraalväetis <i>Mineral fertilizer</i>	EVS-EN 15956:2011 EVS-EN 15957:2011 EVS-EN 15958:2011 EVS-EN 15959:2023
10	Veeslahustuv kaalium tetrafenüülboraadiga <i>Water soluble potassium using tetraphenylborate</i>		EVS-EN 15477:2009

Jrk nr No.	Määratav näitaja Parameter	Uuritav materjal Tested material	Meetod*1 Method*1
11	Kuivaine <i>Dry matter</i>	Orgaaniline väetis (sõnnik, läga, kompost) <i>Organic fertilizer (manure, slurry, compost)</i>	TJ AKL-V13
Elementanalüüs / Elementary analysis			
12	Orgaaniline süsinik <i>Organic Carbon</i>	Muld <i>Soil</i>	ISO 10694:1995
Spektromeetria / Spectrometry			
13	Ammoonium- ja nitraatlämmastik <i>Ammonium and nitrate nitrogen</i>	Orgaaniline väetis (sõnnik, läga, kompost) <i>Organic fertilizer (manure, slurry, compost)</i>	TJ AKL-V15
Induktiivsidesstatud plasma spektromeetria (ICP) / Inductively coupled plasma spectrometry (ICP)			
14	Fosfor, kaalium, kaltsium, magneesium, mangaan ja vask (väetistarbe määramiseks) <i>P, K, Ca, Mg, Mn and Cu</i>	Muld <i>Soil</i>	TJ AKL-M6 (Mehlich III ekstraktist)
15	Mikroelemendid B, Cu, Fe, Mn, Zn <i>Trace elements B, Cu, Fe, Mn, Zn</i>	Mineraalväetised, mikroelemendi sisaldus <10 % <i>Mineral fertilisers</i>	EC 2003/2003, Methods 9.1; 9.2
16	Sekundaarsed toiteelemendid Ca, Mg, Na ja sulfaatidena esinev S <i>Secondary elements Ca, Mg, Na and S as sulphates</i>	Mineraalväetised <i>Mineral fertilisers</i>	EC 2003/2003, Methods 8.1; 8.3
17	Fosfor ja kaalium <i>Phosphorus and potassium</i>	Orgaaniline väetis (sõnnik, läga, kompost) <i>Organic fertilizer (manure, slurry, compost)</i>	TJ AKL-V14
18	Tina (Sn) kogusisaldus <i>Total Sn</i>	Konserveeritud toiduained <i>Canned foodstuffs</i>	TJ-AKL-JJ14.1 (EVS-EN 15764:2010)
19	Makroelemendid (Ca, K, Mg, Na, P, S) ja mikroelemendid (Co, Cu, Fe, Mn, Mo, Zn) <i>Macro elements (Ca, K, Mg, Na, P, S) and trace elements (Co, Cu, Fe, Mn, Mo, Zn)</i>	Loomasöödad, taimne materjal <i>Feedstuffs, plant material</i>	TJ-AKL-JJ4C (EVS-EN 15621:2017 - sööt) (EVS-EN 16943:2017 - toit)
	Mikroelemendid (Cu, Fe, Mn, Zn) <i>Trace elements (Cu, Fe, Mn, Zn)</i>	Toiduained <i>Foodstuffs</i>	
20	Elemendid (As, Cd, Hg, Pb, Se) <i>Elements (As, Cd, Hg, Pb, Se)</i>	Toiduained, loomasöödad <i>Foodstuffs, feedstuffs</i>	TJ-AKL-JJ2B (EVS-EN 15763:2010)
21	Elemendid (As, Cd, Hg, Pb, Cr, Ni) <i>Elements (As, Cd, Hg, Pb, Cr, Ni)</i>	Pinnasematerjalid (muld, tuhk, kompost) <i>Soil, ash, compost</i>	EVS-EN ISO 16965:2025
22	Elemendid (Cu, Zn) <i>Elements (Cu, Zn)</i>		EVS-EN ISO 22036:2024

*1Paindlik akrediteerimisulatus tööjuhendite versioonide osas on kirjeldatud labori dokumendis Dok 14 Kaust 8 Tööjuhendid, loetelu

*1Description of flexible scope for versions of work instructions is described in laboratory document Dok 14 Kaust 8 Tööjuhendid, loetelu

1.1.1 Mullaproovide eeltöötlemine füüsikalise-keemilisteks analüüsideks viiakse läbi standardi ISO 11464:2006 kohaselt

Pre-treatment of soil samples for physicochemical analysis is carried out according to ISO 11464:2006

1.1.2 Mineraalväetiste proovi ettevalmistamine analüüsiks viiakse läbi 2003/2003 EC Annex IV Method 1 kohaselt

Preparation of the mineral fertilizer sample for analysis is carried out according to 2003/2003 EC Annex IV Method 1

1.2 Üksus: Seemnekontrolli valdkond

Unit: Department of Seed Testing

Keemiliste analüüside valdkonnas

In the field of chemical analyses

Jrk nr No.	Määratav näitaja Parameter	Uuritav materjal Tested material	Meetod* ¹ Method* ¹
Visuaalne hindamine / Visual evaluation			
1	Seemnete analüütiline puhtus <i>The purity analysis on seeds</i>	Seemned <i>seeds</i>	ISTA 3
2	Teiste taimede seemned <i>Seeds by number</i>		ISTA 4
3	Idanevus <i>The germination test</i>		ISTA 5
4	Eluvõime <i>Tetrazolium test</i>		ISTA 6
Gravimeetria / gravimetry			
5	Niiskuse sisaldus <i>Moisture content</i>	Seemned <i>seeds</i>	ISTA 9
			TJ-SKL 27
6	1000 seemne kaal <i>1000 seeds weight</i>		ISTA 10

Proovivõtu, mis on seotud järgneva katsetamisega, valdkonnas väljaspool põhilaborit

On-site sampling in field of sampling, associated with subsequent testing

Jrk nr No.	Määratav näitaja Parameter	Uuritav materjal Tested material	Meetod* ¹ Method* ¹
7	Proovivõtt** <i>Sampling**</i>	Seemned <i>seeds</i>	ISTA 2

*1Paindlik akrediteerimisulatus ISTA reeglite väljaannete aasta ja tööjuhendite versioonide osas on fikseeritud labori dokumendis Dok 14 Kaust 8 Tööjuhendid, loetelu

*1Flexible scope for release of ISTA rules and versions of work instructions is documented in laboratory document Dok 14 Kaust 8 Tööjuhendid, loetelu

**Proovivõtt on laboritegevus, mis on seotud järgneva seemnete sertifitseerimisega seotud katsetamisega

**Sampling is connected to the subsequent testing, related to the seed certification

1.3 Üksus: Teravilja ja söötade valdkond

Unit: Department of Cereals and Feed

Keemiliste analüüside valdkonnas

In the field of chemical analyses

Jrk nr No.	Määratav näitaja Parameters	Uuritav materjal Tested material	Meetod* ¹ Method* ¹
Gravimeetria / Gravimetry			
1	Niiskuse sisaldus Moisture content Gravimeetria/Gravimetry	Teravili ja teraviljasaadused Cereals and cereal products	EVS-EN ISO 712-1:2024
		Söödad Feedstuff	EÜ 152/2009 III Lisa A
		Teravili ja teraviljatooted Cereals and cereal products	TJ-TSL-33
		Kaunviljad Pulses	EVS-ISO 24557:2025
		Õliseemned Oilseeds	EVS-EN ISO 665:2020
2	Märja kleepvalgu sisaldus ja kvaliteet Wet gluten content and quality Mehaaniline meetod/ Mechanical method	Nisu, täisterajahu ja nisujahu Wheat and wheat flour	ICC 155:1994
		Nisu ja nisujahu Wheat and wheat flour	EVS-EN ISO 21415-2:2015
3	Toorkiu sisaldus Crude fibre content	Söödad Feedstuff	TJ-TML-7 (EÜ nr. 152/2009 III Lisa I) (Foss Analytical ASN 3428 (AN 304, AN 0304))
4	Tuhasisaldus Ash content	Söödad Feedstuffs	EÜ 152/2009 III Lisa M
5	Mahumass Hectolitre mass	Teravili Cereals	EVS-EN ISO 7971-3:2019
6	1000 tera mass 1000 kernel weight	Teravili ja kaunvili Cereals and pulses	EVS-ISO 520:2010
Tiitrimetria / Titrimetry			
7	Lämmastiku- ja proteiinisaldus Kjeldahli järgi Nitrogen and crude protein content according to Kjeldahl method	Teravili, kaunvili ja teraviljasaadused Cereals and cereal products	EVS-EN ISO 20483:2013
		Söödad Feedstuff	EÜ 152/2009 III Lisa C
			EVS-EN ISO 5983-2:2009

Jrk nr No.	Määratav näitaja Parameters	Uuritav materjal Tested material	Meetod ^{*1} Method ^{*1}
Muud meetodid / Other methods			
8	Toorrasvasisaldus, ekstraktsioon petrooleetriga <i>Crude fat content, light petroleum extraction</i>	Söödad <i>Feedstuff</i>	EÜ 152/2009 III Lisa H (Tecator AN 301)
		Õlikultuuride seemed <i>Oil plant seeds</i>	TJ TSL-26 (Foss Analytical ASN 3134 (AN 301))
9	Langemisarv Hagberg-Perteni meetodil <i>Falling number according to Hagberg-Perten</i>	Teravili, teraviljatooted ja teraviljasaadused <i>Cereals and cereal products</i>	EVS-EN ISO 3093:2010
10	Tärklise sisaldus, polarimeetria <i>Starch content, polarimetry</i>	Söödad <i>Feedstuff</i>	EÜ 152/2009 III Lisa L
11	Niiskuse ja proteiini sisaldus, NIR-spektromeetria <i>Moisture and protein content, NIR spectrometry</i>	Teravili <i>Cereals</i>	EVS-EN 15948:2020
Visuaalne hindamine / visual evaluation			
12	Lisandid (tera- ja prügilisand) <i>Impurities</i>	Nisu (<i>Triticum aestivum l.</i>), kõva nisu (<i>Triticum durum desf.</i>), söödaoder (<i>Hordeum vulgare l.</i>) <i>Common wheat, durum wheat, feed barley</i>	EVS EN 15587:2019

*¹Paindlik akrediteerimisulatus tööjuhendite versioonide osas on kirjeldatud labori dokumendis Dok 14 Kaust 8 Tööjuhendid, loetelu

*¹Description of flexible scope for versions of work instructions is described in laboratory document Dok 14 Kaust 8 Tööjuhendid, loetelu

1.4 Üksus: Taimetervise ja mikrobioloogia valdkond

Unit: Department of Plant Health and Microbiology

Mikrobioloogiliste katsete valdkonnas

In the field of microbiological tests

Jrk nr No.	Määratav näitaja Parameters	Uuritav materjal Tested material	Meetod* ¹ Method* ¹
Kvalitatiivsed meetodid / qualitative methods			
1	Kartuli ringmädaniku (<i>Clavibacter sepedonicus</i>) tuvastamine <i>Identification of potato ring rot (Clavibacter sepedonicus)</i>	Kartul <i>Potato</i>	TJ-TTML- B7 (alusdokument EPPO PM 7/59) (alusdokument EPPO PM 7/21)
2	Kartuli pruun-baktermädaniku (<i>Ralstonia solanacearum</i>) tuvastamine <i>Identification of potato brown rot (Ralstonia solanacearum)</i>		Biomeetod <i>Biomethod</i>
3	Kartuli-kiduussi avastamine ja identifitseerimine <i>Detection and identification of potato cyst nematode</i>	Kartul, muld, turvas <i>Potato, soil, peat</i>	TJ-TTML-N4, N5 (alusdokument EPPO PM 7/40) Mikroskopeerimine <i>Microscopy</i>
4	Entomoloogiliste objektide tuvastamine ja määramine <i>Entomological objects (insects, larvae, pupae) – detection and identification</i>	Taimne materjal, liimpüünised, putukad, muld, turvas <i>Plant material, sticky traps, insects, soil, peat</i>	TJ-TTML-E10 (alusdokument EPPO PM7 ja/või ISPM 27) Mikroskopeerimine <i>Microscopy</i>
5	Nematoloogiliste objektide tuvastamine ja määramine <i>Nematological objects (free living nematodes, cyst nematodes) - detection and identification</i>	Taimne materjal, putukas, muld, turvas <i>Plant material, insects, soil, peat</i>	TJ-TTML-N11 (alusdokument EPPO PM7 ja/või ISPM 27) Mikroskopeerimine <i>Microscopy</i>
6	Mükoloogiliste objektide (mikroseened) tuvastamine ja määramine <i>Mycological objects (fungi) - detection and identification</i>	Taimne materjal, muld, turvas <i>Plant material, soil, peat</i>	TJ-TTML-M6 (alusdokument EPPO PM7 ja/või ISPM 27) Mikroskopeerimine <i>Microscopy</i>
7	Kartuli ringmädaniku (<i>Clavibacter sepedonicus</i>) tuvastamine <i>Identification of potato ring rot (Clavibacter sepedonicus)</i>	Kartul <i>Potato</i>	TJ-TTML- B8 (alusdokument EPPO PM 7/59)
8	Kartuli pruun-baktermädaniku (<i>Ralstonia solanacearum</i>) tuvastamine <i>Identification of potato brown rot (Ralstonia solanacearum)</i>		(alusdokument EPPO PM 7/21) Bakterkultuuri kasvatamine agaril <i>Agar plating</i>

Jrk nr No.	Määratav näitaja Parameters	Uuritav materjal Tested material	Meetod ^{*1} Method ^{*1}
9	Viljapuu-bakterpõletiku (<i>Erwinia amylovora</i>) tuvastamine <i>Identification of fireblight (Erwinia amylovora)</i>	<i>Erwinia amylovora</i> peremeestaimed <i>Erwinia amylovora</i> hosts	TJ-TTML- B12 (alusdokument EPPO PM 7/20) Bakterkultuuri kasvatamine agaril <i>Agar plating</i>
10	<i>Salmonella spp</i> tuvastamine <i>Detection of Salmonella spp</i>	Sööt, väetised (sh kompost, turvas, kasvusubstraat jm) <i>Feed, organic, organo-mineral and inorganic fertilizers, growing media</i>	TJ-TTML-MB5 (EVS-EN ISO 6579-1; CEN/TS 17780; CEN/TR 15215-3:2006)

Immunokeemiliste uuringute valdkonnas

In the field of immunochemical testing

Jrk nr No.	Määratav näitaja Parameters	Uuritav materjal Tested material	Meetod ^{*1} Method ^{*1}
Immuunfluorestsentsmeetod / Immunofluorescence analysis (IF)			
11	Kartuli ringmädaniku (<i>Clavibacter sepedonicus</i>) tuvastamine <i>Identification of potato ring rot (Clavibacter sepedonicus)</i>	Kartul <i>Potato</i>	TJ-TTML- B0 (alusdokument EPPO PM 7/59)
12	Kartuli pruun-baktermädaniku (<i>Ralstonia solanacearum</i>) tuvastamine <i>Identification of potato brown rot (Ralstonia solanacearum)</i>		(alusdokument EPPO PM 7/21)
13	Viljapuu-bakterpõletiku (<i>Erwinia amylovora</i>) tuvastamine <i>Identification of fireblight (Erwinia amylovora)</i>	<i>Erwinia amylovora</i> peremeestaimed <i>Erwinia amylovora</i> hosts	TJ-TTML- B12 (alusdokument EPPO PM 7/20)

Molekulaarbioloogiliste uuringute valdkonnas

In the field of molecularbiological testing

Jrk nr No.	Määratav näitaja Parameters	Uuritav materjal/ Tested material	Meetod* ¹ Method* ¹
PCR, RT-PCR / PCR, RT-PCR			
14	Kartuli ringmädaniku (<i>Clavibacter sepedonicus</i>) tuvastamine <i>Identification of potato ring rot (Clavibacter sepedonicus)</i>	Kartul <i>Potato</i>	TJ-TTML- MO7 (alusdokument EPPO PM 7/59)
15	Kartuli pruun-baktermädaniku (<i>Ralstonia solanacearum</i>) tuvastamine <i>Identification of potato brown rot (Ralstonia solanacearum)</i>		(alusdokument EPPO PM 7/21)
16	Viljapuu-bakterpõletiku (<i>Erwinia amylovora</i>) tuvastamine <i>Identification of fireblight (Erwinia amylovora)</i>	<i>Erwinia amylovora</i> peremeestaimed <i>Erwinia amylovora</i> hosts	TJ-TTML- MO11 (alusdokument EPPO PM 7/20)
17	Kartuli-kiduussi avastamine ja identifitseerimine <i>Detection and identification of potato cyst nematode</i>	Kartul, muld, turvas <i>Potato, soil, peat</i>	TJ-TTML-MO8 (alusdokument EPPO PM 7/40)
18	* ² Taimede ohtlikud patogeenid: bakterid, viirused, viroidid, fütoplasmad, seened, nematoodid, putukad * ² Harmful plant pathogens: bacteria, viruses, viroids, phytoplasmas, fungi, nematodes, insects	* ² Taimne materjal, putukas, muld, turvas * ² Plant material, insect, soil, peat	TJ-TTML-MO-0, TJ-TTML-V01

*¹Paindlik akrediteerimisulatus tööjuhendite versioonide osas on kirjeldatud labori dokumendis Dok 14 Kaust 8 Tööjuhendid, loetelu

*¹Description of flexible scope for versions of work instructions is described in laboratory document Dok 14 Kaust 8 Tööjuhendid, loetelu

*²Paindlik akrediteerimisulatus määratavate näitajate ja uuritavate maatriksite osas on kirjeldatud labori dokumendis TTML Paindliku ulatuse nimekirjad

*²Description of flexible scope for parameters and matrices is described in laboratory document TTML Paindliku ulatuse nimekirjad

2. Tegevuskohtade aadressid: Teaduse 4, Saku alevik, Harju maakond 75501

Addresses of locations:

3. Labor on akrediteeritud standardi EVS-EN ISO/IEC 17025:2017 nõuete kohaselt

Laboratory is accredited against the requirements of standard EVS-EN ISO/IEC 17025:2017

Paavo Ruzitš

Katsetamise, kalibreerimise ja mõõtmise üksuse akrediteerimisjuht
EAK juhataja ülesannetes/ Head of Testing, Calibration and Measurement Unit
in the role of Head of EAK

Tallinn, 29.04.2026